

Kleine Kernen Krant

Limburg

mei 2005 - nummer 4

VKKL Vereniging
Kleine Kernen
Limburg

Dorpendag Limburg 2005

Zaterdag 28 mei in gemeenschapshuis d'n Binger in Meijel

In dit nummer:

- 2 Informatie Workshops
Dorpendag Limburg 2005
- 6 Gemeentelijke herindelingen
stimulans voor Dorpsraden
- 7 Dorpsraad Tienray opgericht
- 8 Dorpsraad Hunsel opgericht
- 9 Actie voor snel internet in
buitengebied Heibloem
- 10 Handboek Dorpsplannen
- 11 Berichten van de Landelijke
Vereniging Kleine Kernen
- 12 Van de bestuurstafel VKKL...

Voor iedereen die geïnteresseerd is in de huidige ontwikkelingen in dorpen en het landelijk gebied van Limburg organiseert de VKKL de Dorpendag Limburg 2005. Leden van dorpsraden, gemeenteraden, provinciale staten, wethouders en burge-meesters zijn van harte welkom op 28 mei in gemeenschapshuis d'n Binger, Alexanderplein 2 in Meijel. Ook vertegenwoordigers van woningstichtingen, zorg- en welzijnsinstellingen zijn uitgenodigd. Uit een enquête onder Limburgse dorpsraden blijkt dat er veel behoefte is aan informatie over succesvolle projecten en aan uitwisseling van ervaringen tussen dorpsraden. Ook onder Limburgse gemeentebestuurders en ambtenaren leeft de behoefte aan informatie over plattelandontwikkeling en over hoe andere gemeenten samen met dorpsbewoners werken aan leefbaarheid in de kleine kernen.

Rond de drie hoofdthema's dorpsplannen, multifunctionele accommodaties en wonen-welzijn-zorg zijn initiatiefnemers bereid gevonden om in workshops of tijdens de informatiemarkt te vertellen over hun project. Er is zoveel in beweging

op het Limburgse Platteland dat het bij elkaar brengen van al die ontwikkelingen voor alle betrokkenen informatief en inspirerend kan zijn. De dorpendag biedt de gelegenheid voor het leggen van contacten met andere dorpsraden, gemeenten en vertegenwoordigers van de Provincie. Dankzij een subsidie van de Provincie Limburg en Leader+ kunnen leden van dorpsraden en andere vrijwilligersorganisaties gratis aan de dorpendag deelnemen. De deelnamekosten voor vertegenwoordigers van instellingen en organisaties bedragen € 25,-. De Limburgse Dorpendag wordt georganiseerd met medewerking van de Provincie Limburg, Leader+ en de Rabobank.

Programma

In het programma is nadruk gelegd op informatie uit de praktijk van dorpsraden, gemeenten en instellingen. Enkele dorpsraden vertellen over hun ervaringen met het maken van een toekomstvisie voor het dorp en hoe je als dorpsraad plannen

K

Colofon:

De Kleine Kernen Krant Limburg is een uitgave van de Vereniging Kleine Kernen Limburg, verschijnt minimaal vier keer per jaar en wordt verspreid onder de leden van de VKKL en abonnees.
VKKL, Bommelstraat 2,
5961 HN Horst
e-mail: VKKL@synthese.nl
Tel. 077-3978503
Fax: 077-3978505

Redactie:

Tiny Reijnders, Henk Vestjens,
Huib in de Braekt, Rinus Janssen,
Sjaak Sluifers, Geert Wismans

Vormgeving opmaak en druk:
Drukkerij van Lieshout, Horst

Abonnementen:

Leden van de VKKL ontvangen de Kleine Kernen Krant Limburg gratis. Een jaarabonnement kost € 20,- en voor instellingen en overige organisaties € 50,-.

De uitgave van de Kleine Kernen Krant is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Limburg.

Gesponsord door

Rabobank

Gemeen-
schapshuis
D'n Binger
in Meijel.

Vervolg op pag.2

kunt realiseren. Initiatiefnemers van vernieuwende en grensverleggende projecten gaan hun ervaringen delen in diverse workshops. Een korte beschrijving van de workshops is in deze Kleine Kernen Krant opgenomen. De gedeputeerde Herman Vrehen zal kort ingaan op het programma van de Provincie voor een vitaal platteland, en de gedeputeerde Odille Wolfs zal via een video-opname ingaan op de kansen die er liggen voor kleine kernen op het terrein van wonen, welzijn en zorg. Speciaal voor deze dorpendag heeft de VKKL met steun van de KNHM (Koninklijke Nederlandsche Heide Maatschappij) en de Provincie Limburg twee publicaties samengesteld. Dat is een handboek voor dorpsraden die een dorpsplan willen maken en een brochure over hoe de samenwerking en de communicatie tussen gemeente en dorpsraad georganiseerd kan worden. Voor elke organisatie ligt op 28 mei een exemplaar van beide uitgaven gereed.

09.30 uur	Ontvangst / informatiemarkt
10.00 uur – 10.10 uur	Opening door Ben van Essen, voorzitter VKKL
10.10 uur – 10.30 uur	Gedeputeerde Herman Vrehen, het actieprogramma van de provincie Limburg voor vitale dorpen
10.30 uur – 10.45 uur	<ul style="list-style-type: none">• Videopresentatie van gedeputeerde Odille Wolfs en start website VKKL• Overhandiging eerste exemplaren van het handboek "Dorpsplannen in Limburg" aan de voorzitters van de Dorpsraad Kronenberg en Dorpsraad Oirlo
10.45 uur – 11.00 uur	Pauze
11.00 uur – 12.00 uur	1e ronde workshops
12.00 uur – 13.15 uur	Lunch / informatiemarkt
13.15 uur – 14.15 uur	2e ronde workshops
14.15 uur – 14.30 uur	Pauze
14.30 uur – 15.15 uur	Afsluiting met presentatie brochure over samenwerking en communicatie dorpsraden - gemeenten en een plenaire forumdiscussie

Aanmelding Dorpendag Limburg 28 mei 2005

U kunt zich aanmelden voor de dorpendag middels het doorgeven van naam, adres, telefoon en vermelding van de naam van de organisatie. Tevens verzoeken wij u dan aan te geven aan welke workshop u wilt deelnemen. De titels en beschrijvingen van de workshops staan hierna vermeld.

Voor 16 mei aanmelden per post/fax of e-mail bij het secretariaat van VKKL:
Bemmelstraat 2 - 5961 HN Horst.
Fax. 077-3978505
e-mail: VKKL@synthese.nl"

Informatie Workshops Dorpendag Limburg 2005

Tijdens de dorpendag kan deelgenomen worden aan workshops die in twee ronden worden gehouden. In deze workshops wordt door enkele dorpsraden verteld over hun ervaringen met dorpsplannen. Drie coördinatoren Dorpsraden vertellen over hun vak en hoe de communicatie met dorpsraden in hun gemeente is georganiseerd. Rond het thema multifunctionele accommodaties in dorpen wordt in workshops aandacht besteed aan het concept van Kulturhus en servicewinkels. De initiatiefnemers van het dorpservicecentrum Wellerlooi vertellen hoe in de gemeente Bergen invulling wordt gegeven aan multifunctionele voorzieningen. Vanuit de basisscholen in Meerlo-Wanssum wordt aangegeven hoe de bibliotheekvoorziening in elk dorp behouden blijft. Beheerders van bestaande multifunctionele gemeenschapshuizen in Roosteren en Meijel gaan in op de praktijk van het beheer en exploitatie. Degenen die

meer willen weten over combinaties van wonen, welzijn en zorg in kleine kernen, kunnen terecht in de workshop over wijksteunpunten in Schinnen en het project Grashoek 'Leven in het dorp'.

Workshop 1:

Dorpsomgevingsprogramma Oirlo

Oirlo is een dorp van 1.200 inwoners in de gemeente Venray. De dorpsraad Oirlo is een van de eerste dorpen die een dorpsomgevingsprogramma (DOP) heeft gemaakt. De Dorpsraad wilde met het DOP in beeld brengen waar Oirlo over 10 tot 15 jaar moet staan en hoe het dorp er volgens de dorpsbewoners uit moet zien.

Geen hoogdravende visie, maar concrete projecten!
Een werkgroep van de dorpsraad heeft het stappenplan voor het DOP ontworpen en zelfstandig uitgevoerd. Voor de gegevens van het DOP zijn gesprekken gevoerd met de verschillende leeftijdsgroepen, de verenigingen en de ondernemers in

het dorp. De belangstelling voor deze gesprekken was groot. Het bijzondere in de aanpak van Oirlo is dat de werkgroep DOP ter voorbereiding van de gesprekken een videofilmje heeft gemaakt waarin de verschillende locaties van het dorp werden gefilmd en waarin enkele dorpsbewoners hun mening gaven over het dorp. Dit filmje diende als een opstap voor de gesprekken. Voor de gespreksgroepen stond de vraag centraal wat de dorpsbewoners in ieder geval willen behouden en welke zaken eventueel beter kunnen. De Dorpsraad is tevreden over de uitkomsten van de gesprekken die als basis dienden voor het DOP-Oirlo. Het DOP dat in december 2004 is aangeboden aan de Gemeente en de Provincie heeft al geleid tot concrete acties en resultaten. Sommige projecten pakt Oirlo zelf op, maar bij vele projecten is de inbreng van andere partijen belangrijk.

Inleider:
Dhr. W. Peters, Dorpsraad Oirlo

Workshop 2:

Dorpsplan Koningsbosch

Koningsbosch telt circa 1.700 inwoners en is een van de kernen van de fusiegemeente Echt-Susteren die op 1 januari 2003 is ontstaan. De dorpsraad Koningsbosch heeft een dorpsplan gemaakt met als doel het behoud en de verbetering van de leefbaarheid van Koningsbosch waarbij gedacht wordt aan het versterken van de sociale verbanden en het culturele leven. Het dorpsplan is in 2004 aan de gemeente en de provincie aangeboden. De dorpsraad heeft 6 deelprojecten uit het dorpsplan opgepakt. Dat zijn: het ontwikkelen van een multifunctioneel plan voor het gemeenschapshuis Oos Heem, het opknappen van het gemeenschapshuis en omgeving, het realiseren van een speelgelegenheid voor de jeugd, het opknappen van het Koningsplein, het verbeteren van de verkeersveiligheid in Kerkstraat/Prinsenbaan en tot slot het veilig stellen van de toekomst van het kloostergebouw. In deze workshop wordt ingegaan op de vraag hoe de dorpsraad Koningsbosch deze actiepunten oppakt en uitwerkt. De verschillende fasen van projectmatig werken komen aan bod: oriënteren - plannen op hoofdlijnen - draagvlak peilen - uitwerken van de plannen - subsidies aanvragen - vergunningen aanvragen en uitvoering.

Inleider:
Dhr. M. Cuypers, Dorpsraad Koningsbosch

Workshop 3:

Dorpsplan Koningslust

Koningslust telt circa 1.200 inwoners en is één van de vier kleine kernen van de gemeente Helden. Met ondersteuning van de welzijnsstichting Vorkmeer heeft de Dorpsraad Koningslust als een van de eerste Limburgse dorpen in 2002 een dorpsplan gemaakt. Het doel van de dorpsraad was om dorpsbewoners bewust te maken van de eigen leefsituatie en ze te activeren voor het instandhouden en verbeteren van de leefbaarheid. De dorpsraad vindt dat leefbaarheid een verantwoordelijkheid is van alle bewoners en niet alleen van de dorpsraad, de verenigingen en de gemeente. In totaal hebben ongeveer 100 dorpsbewoners meegedaan aan brede discussies over de leefbaarheid in Koningslust. De belangrijkste conclusies uit het dorpsplan hebben betrekking op het bestuurlijk klimaat, het vrijwilligerswerk binnen verenigingen, de herinrichting van het dorp, zorgwoningen voor ouderen, starterswoningen voor jongeren, een dorpswinkel, natuurontwikkeling en het terugbrengen van het kleinschalig karakter in het buitengebied. In werkgroepen zijn tientallen dorpsbewoners met leden van de dorpsraad aan de slag gegaan met de uitwerking van de ideeën. In deze workshop wordt met name ingegaan op de verschillende processen die in het dorp op gang zijn gekomen na de presentatie van het dorpsplan.

Inleiders:
Dhr. W. van der Coelen, Gemeente Helden
Dhr. P. Geurts, Dorpsraad Koningslust

Workshop 4:

Communicatie Gemeenten – Dorpsraden

Hoewel het dorpsgericht werken en de uitvoering van dorpsplannen niet versmald kunnen worden tot een communicatievraagstuk van gemeente en haar burgers, is een goede organisatie van de communicatie tussen dorpsraden en gemeenten van groot belang voor een succesvolle samenwerking. Diverse gemeenten en dorpsraden in Limburg hebben hiermee ervaringen en andere gemeenten zoeken naar de juiste vorm. In steeds meer gemeenten wordt een "Coördinator dorpsraden" aangesteld, die als een centraal aanspreekpunt fungeert voor dorpsraden. Van de gemeenten Horst aan de Maas, Echt-Susteren en Valkenburg aan de Geul zijn de coördinatoren bereid gevonden om te vertellen over hun functie en ervaringen. Zij zullen ingaan op hun taken en bevoegdheden, op hun positie ten opzichte van de verschillende

gemeentelijke afdelingen. Uit onderzoeken blijkt dat dorpsraden tevreden zijn over de toegankelijkheid van gemeenten die over een coördinator dorpsraden beschikken. Maar draagt deze functie ook bij aan meer invloed van dorpsraden op het beleid of worden alleen klachten (klein leed) sneller verholpen?

Inleiders:
Dhr. M. Thijssen, Gemeente Horst aan de Maas
Dhr. G. Fouraschen, Gemeente Valkenburg aan de Geul
Dhr. H. Heijman, Gemeente Echt-Susteren

Workshop 5:

Kulturhus

Winkels sluiten de deuren, banken verdwijnen en voorzieningen verplaatsen zich naar de steden, met andere woorden het voorzieningenniveau in de kleine kernen en buurtschappen daalt. Het Kulturhus kan hier een antwoord op zijn. Verschillende instellingen vinden hun plek onder één dak en bundelen de krachten om het platteland leefbaar te houden. Het idee erachter is meer dan het onder één dak samenbrengen van maatschappelijke voorzieningen, verenigingen en (zakelijke) dienstverlening. De deelnemende instellingen delen één gebouw en werken daarin ook samen. Het Kulturhus kan een waardevolle bijdrage leveren aan de leefbaarheid en sociale kwaliteit van het platteland en de stad. De ervaringen van de eerste gerealiseerde Kulturhusen leren dat het als ontmoetingsplaats een sterk concept is en dat een Kulturhus met name in het landelijk gebied toekomst heeft en bijdraagt aan de sociale kwaliteit en leefbaarheid van kleine kernen.

Inleiders:
Dhr. J. Temmink, Projectbureau Kulturhus
Dhr. H. Schröder, IBC (adviesbureau servicewinkels)

Workshop 6:

De Servicewinkels

Het is inmiddels een bekend gegeven. Leefbaarheid van veel dorpen en kernen in Nederland staat onder druk. Belangrijke oorzaak hiervan is het wegtrekken van voorzieningen. Servicewinkels of Groene Servicewinkels houden belangrijke voorzieningen in de kern of brengen die zelfs terug. Dat gebeurt door zoveel als mogelijk aan te sluiten bij behoeften die leven in het dorp. Kennis over de kansen en de beperkingen van het dorp is daarbij van groot belang. De Provincie Limburg stimuleert de realisatie van 47 servicewinkels in de Provincie.

Dorpsservicecentrum Epe

Hoe zorg je ervoor dat Servicewinkel/Groene Servicewinkel zoveel als mogelijk aansluit bij lokale behoeften? Hoe veranker je Servicewinkel in de gemeenschap? Hoe zorg je dat de Servicewinkel ook op langere termijn voor de kern behouden blijft? Moeten inwoners zelfs een actieve rol krijgen in de (Groene) Servicewinkel? Welke rol heeft de dorpsraad bij de totstandkoming van een succesvolle (Groene) Servicewinkel? Na een korte toelichting op de (Groene)Servicewinkel, wordt in deze workshop aan de hand van prikkelende stellingen en cases met de deelnemers over deze vragen van gedachten gewisseld.

Inleiders:

Dhr. T. Gelissen, IBC (adviesbureau servicewinkels)

Dhr. H. Deckers, LLTB

Dorpscafé Wellerlooi wordt dorpsservicecentrum

Workshop 7:

Dorpsservicecentrum Wellerlooi

Een horecaexploitant, de gemeente Bergen, de woningstichting en de dorpsraad hebben voor Wellerlooi een plan gemaakt voor een bijzonder dorpsservicecentrum in het plaatselijke café. Indien in de procedure voor alle vergunningen geen grote vertragingen optreden, zal het project dit jaar nog gerealiseerd worden.

De woningstichting "Wonen Maasduinen" heeft het pand gekocht waarin het huidige dorpscafé gevestigd is. Het pand wordt aangepast voor het café, een cafetaria, een dorpswinkel voor de kleine boodschappen, TPG- servicepunt, VVV-informatie en een internetcafé. De ontmoetingsruimte voor ouderen komt eveneens in dit dorpsservicepunt en dorpscafé. In een tweede fase van het plan wordt met het gemeenschapshuis nagegaan of, en hoe, ruimten aangeboden kunnen worden voor het spreekuur van

een huisarts en consultatiebureau. De woningstichting roept een stichting in het leven voor de niet commerciële diensten van het servicepunt. De exploitatie van de zakelijke diensten komt in handen van de exploitant van het dorpscafé. Het servicepunt Wellerlooi is een resultaat van het kleine kernenbeleid van de gemeente Bergen.

Inleiders:

Dhr. M. Rijniers, gemeente Bergen

Mw. B. op de Laak, Synthese

Dhr. W. Pothoff, Wonen Maasduinen

Workshop 8:

Gemeenschapshuis D'n Binger

De dorpendag wordt gehouden in het multifunctioneel gemeenschapshuis van Meijel. Nu is Meijel met bijna 6.000 inwoners niet echt een kleine kern, maar het concept van d'n Binger is ook toepasbaar in kleine dorpen. Uitgangspunt van het stichtingsbestuur is dat d'n Binger een gebouw is waarin, binnen bepaalde grenzen, alle gewenste activiteiten plaats moeten kunnen vinden. Deze activiteiten kunnen georganiseerd worden door verenigingen, stichtingen en organisaties op profit, dan wel non-profit basis. Ook door de organisatie van eigen activiteiten, kan de stichting in behoeftes voorzien en zodoende de exploitatie optimaliseren. In d'n Binger is een bibliotheek, een open jongeren centrum en een jeugdvereniging gevestigd. Tevens biedt d'n Binger onderdak aan de ouderenorganisaties, zangkoor, fanfare en vele andere verenigingen. D'n Binger beschikt over een grote zaal met een podium. Het stichtingsbestuur heeft enkele beroepskrachten in dienst voor het management en het beheer. D'n Binger bestaat nu drie jaar en het Stichtingsbestuur heeft onlangs het nieuwe bedrijfsplan gepresenteerd.

Inleider:

Dhr. R. de Boer, Commercieel Bedrijfsleider d'n Binger

Workshop 9:

Multifunctioneel Centrum Roosteren

Roosteren is één van de vele kernen van de nieuwe fusiegemeente Echt-Susteren en heeft ongeveer 1.450 inwoners. Toen zowel de basisschool als het gemeenschapshuis een huisvestingsprobleem hadden, is deze problematiek opgepakt als een uitdaging met als resultaat: een prachtige multifunctionele accommodatie die de vitaliteit van deze kleine kern waarborgt. Door een goede samenwerking

tussen de gebruikers, de provincie en de gemeente is een oplossing gevonden die een voorbeeld vormt voor andere kleine dorpen in Nederland. Hierdoor heeft de kleine kern Roosteren een gemeenschapshuis, een zesklassige basisschool, een bibliotheek, een huisarts en ruimten voor diverse verenigingen en activiteiten kunnen behouden. Roosteren blijft daarmee een leefbare woonplaats, aantrekkelijk voor jong en oud.

De gebruikers zijn zeer positief over de dagelijkse gang van zaken. De conciërge van de school en de beheerder van het gemeenschapshuis regelen het dagelijks reilen en zeilen in goed overleg. Al met al heeft de uitdaging geleid tot een uniek multifunctioneel centrum.

Inleider:

Dhr. R. Savelkoul, MFA Roosteren

Dhr. L. Scheepers, MFA Roosteren

Workshop 10:

Bibliotheek in Basisscholen Meerlo-Wanssum

De bibliobus verdwijnt uit het Limburgse straatbeeld en gemeenten zoeken al jaren naar alternatieven. In samenwerking met Meander (nu stichting Dynamiek geheten), de overkoepelende stichting van basisscholen in Meerlo-Wanssum, de gemeente en het Bibliotheekhuis is een plan opgesteld om een voorziening voor de bibliotheek te behouden in de kleine kernen. Dankzij de medewerking van alle betrokkenen, in het bijzonder de scholen met hun medewerkers en een flexibele gemeente, is die klus geklaard. Elke basisschool in Meerlo-Wanssum heeft met ingang van 1 september 2004 een geautomatiseerd bibliotheekservicepunt waar voor de doelgroep van 0-12 jaar boeken en andere media te verkrijgen zijn. De bibliotheek is twee keer per week open en wordt volledig gerund door vrijwilligers die het leuk vinden om kinderen te helpen bij het zoeken naar boeken. Ondersteuning is er voor twaalf uur per week vooralsnog vanuit het Bibliotheekhuis. De start is gemaakt en nu wordt gewerkt aan verbreding van de bibliotheek voor minder validen en ouderen uit het dorp. Stap voor stap zullen mogelijkheden ontstaan en zullen mensen uit de kernen zelf mee vorm kunnen geven aan de inrichting van hun bibliotheekvoorziening en hun brede school in het dorp.

Inleider:

Dhr. J. Jenneskens, stichting Dynamiek

Activiteiten in Ankerplaats te Grashoek

Workshop 11:

Grashoek; "Leven in het Dorp"

De kern Grashoek, met circa 1600 inwoners in de gemeente Helden, is enkele jaren geleden als voorbeeld genomen voor een daadwerkelijke vraaggestuurde inrichting van de wonen-, welzijns- en zorgvoorzieningen. Het doel van het project in Grashoek is te komen tot een steunpunt van waaruit zorg en diensten geboden worden en waar samengewerkt wordt tussen verschillende instellingen. Hiervoor is enkele jaren geleden uitgebreid gesproken met ouderen en de instellingen. Ongeveer tegelijkertijd diende het bestuur van het gemeenschapshuis "De Ankerplaats" een subsidieaanvraag in voor een verbouwing en een onderhoud van het lekkende dak. Het gemeentebestuur heeft deze aanvraag terzijde geschoven en het bestuur gevraagd een plan te maken voor het gemeenschapshuis dat aansluit op de toekomstige behoeften van het dorp het terrein van wonen, zorg en welzijn. Na een aanvankelijke aarzeling heeft het stichtingsbestuur hiermee ingestemd en ruim een jaar geleden is het vernieuwde multifunctionele gemeenschapshuis in gebruik genomen. De ontwikkeling van de samenwerking tussen de zorg- en welzijnsdiensten is daarna verder gegaan.

Inleiders:

Dhr. R. Genders, Gemeente Helden

Workshop 12:

Steunpuntvoorziening gemeente Schinnen

Binnen de gemeente Schinnen is inmiddels in 3 dorpen, een wijksteunpunt gerealiseerd, met elk een eigen invulling. Vanuit SaVOS, het Samenwerkingsverband Ouderenbeleid Schinnen, worden de beleidsplannen ontwikkeld en gevolgd. Dit in samenwerking met het lokale netwerk. Het Gemeentelijk Ouderenbeleid heeft ingezet op kleinschalige wijksteunpunten, waar op basis van de cliëntvragen een gevarieerd aanbod van zorg, ondersteuning en diensten gegeven kan worden. Het resultaat van de steunpunten is dat dorpsbewoners langer thuis kunnen blijven wonen in de vertrouwde omgeving van hun dorp en zelf sturing kunnen blijven geven aan hun eigen leven. De steunpunten tonen aan dat de ouderenzorg in de kleine kernen nog altijd bestaansrecht heeft en dat dorpsbewoners in de situatie van zorgbehoeften niet altijd zijn aangewezen op voorzieningen in de regionale centra en de grote plaatsen.

Inleider:

Mw. M. van Leusen, Partners in Welzijn

K6 Gemeentelijke herindelingen stimulans voor Dorpsraden

Een gemeentelijke herindeling is voor dorpsbewoners vaak een aanleiding om de koppen bij elkaar te steken voor oprichting van een dorpsraad. Gevreesd wordt dat de belangen van het dorp onvoldoende op de agenda van de nieuwe grotere gemeente zullen komen. Is deze vrees terecht? Staan gemeenten positief tegenover de oprichting van dorpsraden? Hebben grotere gemeenten meer behoefte aan een aanspreekpunt in de dorpen dan kleinere gemeenten? Deze en andere vragen heeft de redactie van de Kleine Kernen Krant voorgelegd aan wethouder Smolenaars van de gemeente Heythuysen die met drie buurgemeenten vergevorderde plannen heeft voor een herindeling.

Gemeentelijke herindeling kan leiden tot grotere afstand

Wethouder Jo Smolenaars gemeente Heythuysen

Gulpen- Wittem

Maar dat een gemeentelijke herindeling niet altijd hoeft te leiden tot het ontstaan van dorpsraden wordt aangetoond in de gemeente Gulpen-Wittem. In 1999 heeft hier een herindeling plaatsgevonden. De gemeente Gulpen-Wittem telt ongeveer 15.500 inwoners en bestaat uit 10 kleine kernen waarvan Gulpen met ruim 4.200 inwoners de grootste is. De tien dorpen hebben geen dorpsraad. De heer Tom Blok, beleidsambtenaar van de afdeling Welzijn, meent dat de "afstand" burgers –gemeente na de herindeling kleiner is geworden. Het college gaat na een raadsbreed initiatief in alle kernen op bezoek onder andere bij de realisatie van een structuurvisie voor de gemeente. Burgers hebben dan nog inspraak. Verder houdt het CDA werkbezoeken in de kernen.

De gemeente Heythuysen staat aan de vooravond van een herindeling met de gemeenten Roggel en Neer, Haelen en Hunsel. Vier plattelandsgemeenten die met ingang van vermoedelijk 1 januari 2007 opgaan in één nieuwe plattelandsgemeente. De gemeente Heythuysen heeft op dit moment geen dorpsraden. De nieuwe gemeente zal na de herindeling bestaan uit 16 kernen. Aan wethouder Jo Smolenaars van de gemeente Heythuysen is de vraag gesteld hoe hij de afstand tussen burgers en gemeentebestuur ziet na de herindeling. "Het gevaar is aanwezig dat die afstand groter zal worden. We zullen ter verkleining van die afstand op een aantal aandachtsvelden anders moeten gaan functioneren. Dat geldt met name voor het kernenbeleid. Er zijn daarbij zeker mogelijkheden om een goede relatie tussen burger - bestuur en burger - gemeentehuis op te bouwen".

Kunnen dorpsraden bijdragen om die afstand te verkleinen? Wethouder Smolenaars ziet daarin voor dorpsraden zeker goede mogelijkheden. "Vele zaken die specifiek de betreffende kern aangaan, kunnen door een dorpsraad opgepakt worden. Denk aan alles wat met de leefomgeving heeft te maken zoals speeltuinen, zorgvoorzieningen, sportvoorzieningen, honden uitlaatplaatsen, maatregelen voor de verkeersveiligheid, beheer gemeenschaps-huis en noem maar op. De dorpsraad is het coördinatiepunt van het dorp. Je legt daarmee ook verantwoordelijkheid neer

bij de mensen die het aangaat om ook zelf bij te dragen aan de eigen leefomgeving".

*Waarom moeten dorpsraden volgens u vol-
doen?*

Volgens Smolenaars moet een dorpsraad breed worden samengesteld en een afspiegeling zijn van de bewoners. "De bevoegdheden van een dorpsraad moeten helder zijn. Jaarlijks zou de dorpsraad een plan kunnen maken van op te pakken zaken. Uiteraard zal er ook verantwoording afgelegd moeten worden aan de eigen dorpsbewoners en de totale gemeente.

Om te kunnen functioneren zal er per dorp een budget beschikbaar gesteld moeten worden. De dorpsraad moet dit met de bewoners kunnen inzetten voor allerlei zaken die, zoals reeds genoemd, in het belang zijn van het dorp en haar inwoners. Zo kan men jaarlijks als dorpsraad burgeravonden organiseren om te peilen wat er onder de inwoners leeft".

*Hoe wordt straks in de nieuwe gemeente de
communicatie geregeld met de dorpen?*

"In een gemeente met 16 kernen kan niet elke bestuurder overal altijd zijn. De wethouders kunnen beter een verdeling maken waarbij een wethouder aanspreekpunt is voor een aantal kernen (kernenwethouder). Tenslotte pleit wethouder Smolenaars binnen de gemeente voor één centraal loket voor de dorpsraden opdat er een vertrouwd contact ontstaat tussen dorpsraad en gemeentehuis.

Het nut en noodzaak van een dorpsraad

Door Tiny Reijnders, bestuurslid van de VKKL en Zij-actief Limburg en gemeenteraadslid Heythuysen.

Ik zie een dorpsraad als een platform van het dorp dat initiatief neemt, stimuleert, activeert en coördineert. Een dorpsraad pakt de verantwoordelijkheid op voor de leefbaarheid van de eigen omgeving; het dorp waar men woont. Als dorpsraad geeft men gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente. Hiervoor is het van groot belang dat de gemeente een dorpsraad erkent en ook financieel ondersteunt. Ook het tijdig betrekken bij plannen is van groot belang. Betrokkenheid van dorpsbewoners wordt bereikt wanneer plannen in een vroeg stadium worden voorgelegd. Het initiatief voor een dorpsraad moet door de bewoners genomen worden en verdient de steun van de politiek. De status van een dorpsraad dient formeel geregeld te worden. De inwoners van het dorp kennen hun dorp het beste. Zij zijn van nut voor de gemeenten en zeker in een gemeente met veel kernen vind ik het een noodzaak dat ze er zijn of komen. Maar net als bij zo veel andere zaken die een dorp aangaan, de verantwoordelijkheid om er samen iets van te maken ligt bij de bewoners. Zij moeten deze verantwoording nemen.

Dorpsraad Tienray opgericht

Sinds november 2004 is Noord-Limburg weer een dorpsraad rijker. In Tienray, gemeente Meerlo-Wanssum, heeft een initiatiefgroep diverse aanleidingen in het dorp aangegrepen om de krachten te bundelen. Wij gingen in gesprek met Anthony van Baal, lid van de Dorpsraad Tienray.

“Er waren diverse knelpunten in het dorp, waar steeds meer mensen zich aan stoorden. Truus Knoops, inwoner van Tienray en gemeenteraadslid, heeft toen een schare mensen om haar heen verzameld en zo is het allemaal begonnen”, aldus van Baal. “In een mum van tijd zijn er enkele mensen bereid gevonden om zitting te nemen in een dorpsraad, met als doel om op korte termijn verschillende knelpunten aan te pakken, zoals situaties rondom verkeersveiligheid, groenvoorzieningen en de visvijver. Daarnaast was het nodig dat het dorp Tienray sterker vertegenwoordigd werd in de lokale politiek. Met het oprichten van een dorpsraad heeft Tienray een instrument waardoor men meer aan- en inspraak kan maken bij de gemeente Meerlo-Wanssum.”

We krijgen alle mogelijke medewerking; de onderlinge verstandhouding is zeer goed te noemen”.

Tijdens het proces van initiatief tot oprichting is de Dorpsraad bijgestaan door Synthese, de lokale welzijnsinstelling. “Mede door de begeleiding die we kregen van Synthese, hebben we mogelijke knelpunten in een preventief stadium kunnen ondervangen en zijn we nu al een goed functionerende dorpsraad.” In de nabije toekomst wil de Dorpsraad zich onder meer richten op het creëren van een samenwerkingsverband met de verenigingen die Tienray rijk is. Verdere agendapunten hebben betrekking op het behoud van de monumentale panden en het aanzien van het dorp. Van Baal: “Op dit moment zijn er plekken in het dorp wat net vuilnisbelten zijn. Dit gaat ten koste van het totale aanzien van de kern en dit willen we oplossen.”

Geconcludeerd mag worden dat bewoners van de kern Tienray de handschoen hebben opgepakt en dat er een enthousiaste club mensen bezig is om heel wat voor het dorp te gaan betekenen. Er zijn agendapunten genoeg, en wij willen de Dorps-

”We willen er voor zorgen dat we iets meer voor Tienray kunnen gaan bereiken dan de gemeente alleen.”

De eerste actie van de Dorpsraad was het opstellen van een dorpsenquête, waarbij twee zaken centraal stonden. Enerzijds werd aan de bevolking gevraagd wat zij van het initiatief voor een Dorpsraad vonden, en anderzijds werd hen de vraag gesteld welke concrete knelpunten opgepakt zouden moeten worden. “Doordat we louter positieve reacties terugkregen, werd de medewerking vanuit het dorp veilig gesteld; het bleek dat er meer dan voldoende draagvlak was voor een Dorpsraad. We willen er voor zorgen dat we iets meer voor Tienray kunnen gaan bereiken dan de gemeente alleen.”

Ook het contact met de gemeente verloopt tot nu toe erg naar wens. Van Baal: “Het college van B&W is op ons verzoek al twee keer op bezoek gekomen en zij stellen zich bij alles wat er speelt erg open op.

raad Tienray vanaf deze plek dan ook heel veel succes toewensen met haar werkzaamheden nu en in de toekomst.

**Voor meer informatie over de Dorpsraad Tienray kunt u contact opnemen met het secretariaat:
mevrouw W. Jacobs,
tel. 0478 – 692037.**

K8 Dorpsraad Hunsel opgericht

Ondertekening convenant door dhr. Van den Camp (links) en dhr. Verreck (rechts) van de Dorpsraad Hunsel onder toezien oog van wethouder Jan Custers

De voorzitter van de net opgerichte dorpsraad in Hunsel, de heer Verreck, vindt het een goede zaak dat ook Hunsel nu een dorpsraad heeft. Met een herindeling in het vooruitzicht is het belangrijk dat dorpsbewoners zich organiseren. Hunsel is een dorp met 990 inwoners en een bloeiend verenigingsleven. Maar liefst 17 verenigingen zijn actief in Hunsel. Het initiatief voor de Dorpsraad Hunsel is een paar jaar terug genomen. De heer Nevels van de Dorpsraad Haler heeft meerdere malen aandacht gevraagd voor oprichting van dorpsraden in de andere dorpen van de gemeente Hunsel.

Op dit moment is de gemeente gemakkelijk bereikbaar. In de toekomst, na de herindeling, zal het gemeentebestuur meer op afstand van de burgers functioneren. De voorzitter vindt de sociale cohesie voor het dorp heel belangrijk. De dorpsraad zorgt er voor dat geluiden uit het dorp Hunsel worden gehoord. Als dorpsraad krijgt men subsidie van de gemeente volgens de subsidieverordening. Het bestuur van de dorpsraad in Hunsel bestaat uit 8 personen waarvan ook enkele vrouwen. Waar de pas opgerichte dorpsraad behoefte aan heeft is nog niet duidelijk. De voorzitter wil contact onderhouden met de dorpsraad in Haler en straks mogelijk met andere nog op te richten dorpsraden in de gemeente Hunsel. Na de herindeling zou een platform van dorpsraden zoals in Venray en Horst aan de Maas goede diensten kunnen bewijzen.

Presentatie Dorpsraad Hunsel

Maandag 7 maart heeft de dorpsraad Hunsel zich gepresenteerd aan de inwo-

ners. De opkomst was geweldig. Een goed gevuld parochiezaaltje waar ongeveer 100 inwoners bijeen waren gekomen. Ook inwoners uit Neeritter, Ittervoort en Ell waren aanwezig. In deze dorpen wordt ook gedacht aan de oprichting van een dorpsraad. In de kern Haler van de gemeente Hunsel bestaat al jaren een dorpsraad. Vertegenwoordigers van deze dorpsraad waren ook aanwezig. De raadsleden uit de gemeente Hunsel waren goed vertegenwoordigd evenals het college van Burgemeester en Wethouders. Vanuit de provincie was mevrouw Goffin aanwezig. Zij ging in op Vitale wijken en Kernen, één van de 5 speerpunten van de provincie Limburg. De provincie is zeer ingenomen met de oprichting van dorpsraden. Een dorpsraad is een belangrijk forum voor de politiek. Wat moet op de politieke agenda, wat moet anders aangepakt worden? Een dorpsraad geeft de burgers de mogelijkheid en ruimte om zaken op te pakken.

Leefbaarheidsfonds Provincie Limburg

Mevrouw Goffin noemde ook het provinciale leefbaarheidsfonds dat voor een dorpsraad belangrijk is. De Provincie kan vanuit dit fonds subsidies verstrekken voor multifunctionele accommodaties, brede scholen, servicewinkels en andere projecten die de leefbaarheid van dorpen ten goede komen. Ook de servicewinkel kwam aan bod evenals de ontwikkeling van zorgboerderijen. Mevr. Goffin ging ook nog in op het 1000 woningenplan en projecten van wonen-welzijn-zorg. Zij gaf aan dat de VKKL met steun van de Provincie dorpsraden ondersteunt en nodigde de Dorpsraad Hunsel uit om deel te nemen aan de dorpendag Limburg 2005 op 28 mei in Meijel.

Na de inleiding van mevr. Goffin ging wethouder Custers van de gemeente Hunsel nog kort in op het belang van het initiatief dat door de inwoners van Hunsel was genomen. Hij gaf aan dat als je burgers verantwoordelijkheid geeft ze deze ook nemen. Hierna werd het convenant ondertekend door de voorzitter van de Dorpsraad, de heer Verreck en door de secretaris, de heer van den Camp.

Actieplan Dorpsraad Hunsel

Na de pauze werd het voorlopige actieplan van de dorpsraad met de aanwezigen besproken.

Een greep uit de actiepunten:

- Behoud van het voorzieningenniveau in de kern, ook na de fusie van de gemeente. Vooral wordt gedacht aan een dependance van het gemeentehuis, de pinautomaat van de bank, behoud van de brandweer, de milieustraat gekoppeld aan een kringloopwinkel.
- Zorg voor het behoud van een behoorlijke middenstand, in het bijzonder van een levensmiddelenwinkel.
- De zorg voor voldoende en goede accommodaties voor verenigingen.
- Het behoud en verbetering van authentieke dorpsgezichten.
- Behoud en verbetering van het landschappelijke karakter van Hunsel.

Om deze en andere actiepunten te realiseren vindt de dorpsraad het noodzakelijk dat het gemeentebestuur steeds vooroverleg pleegt met de dorpsraad over nieuwe ontwikkelingen en beleidsvoornemens zodat de inwoners van Hunsel niet voor voldongen feiten worden geplaatst.

Prijs voor het Wijkinitiatief 2005

De Hevo Prijs voor het Wijkinitiatief is een aanmoedigingsprijs die elk jaar wordt uitgereikt aan een organisatie of instelling die het meest onderscheidende idee heeft voor het behoud of verbetering van de wijksamenleving. Het gaat daarbij om projecten en initiatieven in wijken, buurten of kleine kernen, waarbij bewoners een initiërende of actieve rol hebben.

Het winnende project ontvangt € 10.000,- en wordt nadrukkelijk in het zonnetje gezet, samen met een aantal andere initiatieven, die een eervolle vermelding ontvangen. Met de Prijs voor het Wijkinitiatief draagt organisator Hevo haar betrokkenheid uit bij al die projecten in wijken, buurten en kleine kernen, waarin met gebruik van sociale en fysieke krachten streeft naar een 'kloppend hart'.

Inschrijven voor 30 september 2005

Lopende of toekomstige projecten, die geheel of gedeeltelijk afhankelijk zijn van bekostiging uit andere dan publieke middelen, komen in aanmerking. Inschrijving is mogelijk tot 30 september 2005. U kunt hiervoor het inschrijfformulier downloaden op www.hevo.nl. Hier vindt u tevens meer informatie over de voorwaarden voor inschrijving, de procedure en de reglementen.

Voor vragen of meer informatie kunt u terecht bij:

Hevo BV
Postbus 70501
5201 CB 's Hertogenbosch
073 - 6409409
Info@hevo.nl

Actie voor snel internet in buitengebied Heibloem

U kent de reclame wellicht, waarbij een internetprovider er prat op gaat dat er digitaal verkeer mogelijk is naar de meest afgelegen plekjes in Afrika. In Heibloem kijkt men vol afgrijzen naar dit reclamefilmpje. Het gerucht gaat dat meerdere tv-toestellen reeds gesneuveld zijn door toedoen van driftige dorpsbewoners die, bij het zien van enkele leden van inheemse stammen achter de laptop, hun frustratie botvierden op hun kijkbuis.

Wat is namelijk het geval? Terwijl zo ongeveer heel Nederland voor een vast en laag tarief via breedband op het internet kan, is dit in Heibloem nog altijd niet mogelijk. Aanleiding voor de Stichting Gemeenschapsraad Heibloem om tot actie over te gaan. Zij vindt het namelijk van groot belang dat de gemeenschap Heibloem gebruik kan maken van mogelijkheden die voor iedereen toegankelijk zouden moeten zijn.

Torenhoge telefoonrekeningen

De kern Heibloem is voorzien van een centraal antennesysteem (CAI) waarbij het voor elke inwoner van de kern mogelijk is om tv/radio te ontvangen en tevens te kunnen internetten via @Home/Essent. Het buitengebied heeft geen kabelmogelijkheden en ontvangt tv/radio via de schotel en/of antenne. Zowel in de kern als in het buitengebied zijn er geen ADSL-mogelijkheden. Internetten in het buitengebied kan dus alleen via de telefoonkabel, en kan afhankelijk van het gebruik peperduur zijn. De ouders van

studerende kinderen klagen steen en been over de hoge telefoonrekeningen. Voor het samenstellen van een werkstuk en een spreekbeurt stimuleert elke school het gebruik van internet.

Bij navraag blijkt dat de parochie Heibloem voor wat betreft ADSL helemaal buiten de boot valt. Het aanbrengen van een ADSL-centrale voor alleen het buitengebied zal zeer waarschijnlijk een onbetaalbare oplossing zijn voor KPN zonder investerende bedrijven.

Enquête buitengebied

Als eerste stap heeft de Gemeenschapsraad Heibloem een enquête onder de inwoners verspreid om in beeld te krijgen wie op dit moment van welke voorzieningen gebruik maakt en wat de eventueel gewenste opties zijn.

Over de uitslag en de vervolgstappen in nog niets bekend, maar de Gemeenschapsraad heeft beloofd ons op de hoogte houden. De redactie van deze krant hoopt dan ook spoedig via de e-mail een bericht te ontvangen.

VKKL biedt dorpsraden ondersteuning en handleiding

Steeds meer dorpsraden willen een dorpsplan maken. In een dergelijk plan geven dorpsbewoners aan wat ze belangrijk vinden in het dorp en wat er met het oog op de toekomst moet gebeuren. Door een dorpsplan te maken worden die vragen beantwoord. Dorpsbewoners doen dat zelf. De ervaring leert dat bewoners door het maken van een dorpsplan nog meer bij het wel en wee van het dorp betrokken worden. Dorpsbewoners worden uitgenodigd om in gespreksgroepen een bijdrage te leveren. Als het goed wordt aangepakt levert een dorpsplan een veelheid van wensen en ideeën op. Met een dorpsplan wordt een dorpsraad een sterke partner voor de gemeente en andere organisaties. Dorpsraden die een toekomstvisie, dorpsplan of een dorpsomgevingsprogramma (DOP) willen maken kunnen terecht bij de VKKL voor advies en begeleiding. De VKKL beschikt over vrijwillige Adviseurs Dorpsplannen en een handboek voor het maken van dorpsplannen. Dit handboek is samengesteld aan de hand van ervaringen van dorpsraden met dorpsplannen in Limburg, Friesland, Groningen en Gelderland. Met steun van de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij (KNHM) wordt dit handboek op de Dorpendag Limburg 2005 op 28 mei ter beschikking gesteld aan dorpsraden.

Handboek is geen strak stappenplan

In het handboek wordt aangegeven hoe een dorpsraad een dorpsplan kan maken en welke stappen doorlopen kunnen worden. Het handboek is geen strak werkplan dat te allen tijde gehanteerd moet worden. Er zijn vele wegen die naar Rome leiden. Dorpsraden dienen datgene toe te passen wat voor hun situatie het beste werkt. Indien een dorpsraad over een specifiek onderdeel, b.v. woningbouw een toekomstvisie wil maken, dan hoeven niet alle stappen uit het handboek doorlopen te worden. Het handboek geeft tevens tips en handreikingen over hoe bepaalde vraagstukken kunnen worden aangepakt.

Dorpsplan alleen is niet voldoende

In het laatste hoofdstuk van het handboek wordt ook ingegaan op de vraag hoe een dorpsplan kan worden uitgevoerd. In de uitvoering van de voorstellen uit het dorpsplan hebben dorpsbewoners een belangrijke rol. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen voorstellen die een dorpsraad, met hulp van eigen inwoners, zelf kan uitvoeren en voorstellen die de gemeente moet uitvoeren, bijvoorbeeld een gevaarlijke kruising anders inrichten.

Daarnaast zijn er ook voorstellen die de gemeente en dorpsraad samen uitvoeren. Als dorpsraden zaken willen realiseren, zelfstandig of in samenwerking met de gemeente en andere partijen, dan is een dorpsplan alleen niet voldoende. Een dorpsraad kan niet volstaan met het telkens weer benoemen van ideeën en voorstellen die verwoord zijn in een dorpsplan. Als je echt tot uitvoering wil komen, is het beter om sommige zaken zelf uit te werken in de vorm van een project. Dat maakt ideeën beter bespreekbaar omdat de inhoud en consequenties duidelijker worden. Hoe je van voorstellen uit het dorpsplan projecten kunt maken is beschreven in het handboek. Het handboek is na de Dorpendag Limburg 2005 verkrijgbaar op het secretariaat van de VKKL.

DOP:

De geest is uit de fles Provincie Limburg beoordeelt proefprojecten

De provincie heeft de DorpsOmgevings-Programma's (DOP) van Koningsbosch, Weert, Kronenberg, Buggenum, Middelaar en Oirlo onderzocht en de resultaten op 21 april gepresenteerd. Het maken van een DOP is een doel uit het reconstructieplan Noord- en Midden Limburg. Tevens is het DOP een van de instrumenten van het thema "Vitale kernen en buurten" waarmee de Provincie de leefbaarheid wil verbeteren. De aandacht van de Provincie voor de schaal van het dorp is een opmerkelijke verandering. Voor vele dorpsraden opereert de provincie op grote afstand. De Provincie wordt vereenzelvd met bovenlokale en regionale beleidsontwikkelingen zoals het POL, regionale volkshuisvestingsplannen en reconstructieplannen. Maar nu stimuleert de provincie de samenwerking met gemeenten en de dialogen met dorpsbewoners van onderop. Deze dialogen dienen in de visie van de Provincie wel plaats te vinden binnen duidelijke kaders van het rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. Het DOP moet een brug slaan tussen enerzijds de bestuurlijke en beleidsmatige kijk op de dorpsomgeving en anderzijds de beleving hiervan door dorpsbewoners. Voorkomen moet worden dat de gesprekken met dorpsbewoners leiden tot onduidelijkheid, verkeerde verwachtingen en daardoor teleurstellingen. In de brochure "DOP: de geest is uit de fles" geeft de Provincie een handleiding voor het

Berichten van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen

11

maken van een DOP. Er zijn overeenkomsten en verschillen tussen deze handleiding en die van de VKKL zoals hiervoor beschreven is. Een belangrijk verschil is dat de provincie uitgaat van een DOP met concrete projecten die bijdragen aan de reconstructievraagstukken. De VKKL gaat uit van dorpsplannen met projecten die door de dorpsbewoners belangrijk worden gevonden voor de toekomst van hun dorp. Voor de VKKL zijn bestaande gemeentelijke en provinciale visies en programma's wel belangrijk maar niet de basis van een dorpsplan. De overeenkomst is dat zowel de VKKL en als de Provincie nadruk leggen op de vertaling van plannen naar concrete projecten. Alleen de VKKL maakt daarbij onderscheid in projecten die dorpsbewoners alleen kunnen uitvoeren en projecten die in samenwerking met gemeente en provincie uitgevoerd kunnen worden. De provincie besteedt in haar handboek alleen aandacht aan projecten waarbij gemeente, provincie en andere professionele instanties betrokken zijn. De provinciale handleiding dorpsomgevingsprogramma's onder de titel "DOP: de geest is uit de fles", Provincie Limburg, afdeling Landelijke Leefomgeving, tel. 043-3899999.

LVKK verhuisd

De landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) is verhuisd van Zwolle naar: Dijkhuizen 7, 7961 AE Ruinerwold. Tel. 0522-480369 Email: info@lvkk.nl

De medewerkers van de LVKK, Margreet Hogenkamp en Henny Stroes, hebben hier onderdak gevonden in het kantoor van Odyssee. Helaas gaat Margreet de LVKK verlaten en treedt m.i.v. 1 juni 2005 in dienst van het Projectbureau Kulturhus, onderdeel van de Overijsselse Bibliotheekdienst.

Jaarverslag 2004 LVKK

De LVKK heeft op langere termijn een aantal ontwikkelingen voor ogen:

1. Er wordt nagedacht over de ontwikkeling van een nationaal Plattelandshuis waarin diverse organisaties hun plaats krijgen en samenwerken om het platteland optimale mogelijkheden tot ontwikkeling te bieden.
2. Het bestuur van de LVKK verkent de mogelijkheden van een combinatie van de Europese leader+ activiteiten en de Provinciale Ontwikkelingsplannen (POP) opdat na 2006 een brede basis blijft bestaan voor verbetering van het platteland.
3. Er wordt gestreefd naar aansluiting bij een Europese beweging door ook in

Nederland een Plattelandsparlement op te richten (zie hieronder het artikel over de aftrap Plattelandsparlement).

4. Samenwerking met dorpshuizen. In een aantal provincies zijn steunorganisaties voor dorpshuizen of gemeenschapshuizen. De provinciale verenigingen van dorpsraden en dorpshuizen hebben veel gemeenschappelijk in structuur en doelstellingen. De behoefte en het nut van samenwerking tussen de organisaties van dorpsraden en die van dorpshuizen worden verkend.

Dichtbij de Kern

De LVKK organiseert in samenwerking met Rabo Nederland op woensdagmiddag 26 mei een startconferentie voor kleine kernen onder de titel "Dichtbij de Kern". Tijdens de conferentie worden verschillende inspirerende initiatieven gepresenteerd afgewisseld met bijdragen van maatschappelijke organisaties en bedrijven die het verschil kunnen en willen maken bij de vitalisering van kleine kernen. De VKKLimburg wil hieraan op provinciaal niveau een vervolg geven tijdens de algemene ledenvergadering op 19 oktober. Het centrale thema van de Limburgse conferentie zal dan worden "de vergrijzing in Limburgse dorpen".

Aftrap Plattelandsparlement

De LVKK wil de landelijke dorpendag in een geheel ander jasje steken. Op 8 oktober 2005 wordt de aftrap gegeven van het Plattelandsparlement. Het doel van het Plattelandsparlement is dat de belangen van het platteland onder de aandacht worden gebracht van de landelijke en provinciale politici. Premier Balkenende en minister Veerman worden gevraagd de dag te openen en minimaal 10 kamerleden worden uitgenodigd deel te nemen. In workshops worden voorbeeldprojecten gepresenteerd die aanzetten tot uitwisseling van ideeën en inspirerend zijn voor de deelnemers. In de werkgroepen van het plattelandsparlement wordt dieper ingegaan op onderwerpen en knelpunten tussen burgers en leden van de Tweede Kamer en Provinciale Staten. Aan het eind van de dag worden conclusies en aanbevelingen opgesteld waarmee de politici aan de slag kunnen. Het Plattelandsparlement wil invloed uitoefenen op de agenda's van de landelijke en de provinciale overheid.

Gemeenschapshuizen klem door knellende regels

De vereniging Kleine Dorpen Groningen en Vereniging Groninger Dorpshuizen willen oplossingen voor de toenemende regels waarmee dorpshuizen of gemeenschapshuizen geconfronteerd worden. In een brief aan het ministerie schetsen beide verenigingen de problematiek. Het functioneren van dorpshuizen, dorpsraden en dorpsverenigingen wordt belemmerd of zelfs onmogelijk gemaakt door de huidige wet- en regelgeving. De belangenorganisaties wijzen op bijvoorbeeld de vereisten van de Arbowet, het rookbeleid in gebouwen en de veiligheidseisen bij evenementen.

Gemeenten hebben de laatste jaren op grond van die landelijke wet- en regelgeving een handhavingsbeleid opgesteld voor evenementen en het gebruik van (overheids)gebouwen. Het indekken tegen aansprakelijkheidsrisico's lijkt hierbij het enige doel te zijn. Hierdoor moeten vrijwilligersorganisaties veel extra kosten

maken voor het verkrijgen van vergunningen, het inhuren van beveiligingspersoneel, het opleiden van vrijwilligers, het aanpassen van gebouwen en het aangaan van aansprakelijkheids- en rechtsbijstandsverzekeringen.

De leefbaarheid op het platteland komt hierdoor in het gedrang, aldus de Groningse verenigingen. Onder vrijwilligers neemt de animo af om zich in te zetten voor een gemeenschapsactiviteit. Ze moeten soms veel tijd stoppen in cursussen zonder dat dit direct ten goede komt aan hun beoogde doel. Soms moeten bepaalde activiteiten zelfs noodgedwongen worden gestaakt. Veel activiteiten op het platteland worden hierdoor getroffen. Een bijkomend probleem daarbij is dat de kosten hierdoor toenemen terwijl de subsidies van gemeenten afnemen. De instandhouding van het dorpshuis als centrale voorziening in het dorp wordt daarmee in gevaar gebracht.

VKKL

Dorpsraden Leunen en Oostrum maken een DOP

Met steun van de VKKL maken de dorpsraden van Leunen en Oostrum in de gemeente Venray een Dorpsomgevingsprogramma oftewel een DOP. Het DOP Leunen is eind maart officieel aan het college van B&W aangeboden en de dorpsraad Oostrum wil voor juli aanstaande het DOP afronden.

De belangrijkste ideeën en voorstellen van het DOP Leunen zijn op een algemene dorpsvergadering met de dorpsbewoners besproken. Ruim 80 inwoners hebben in kleinere werkgroepen de resultaten van het dorpsplan besproken en aangevuld. In Oostrum zijn aparte gesprekken gevoerd met de jongeren, de senioren, de middengroep, de ondernemers en de verenigingen. Met uitzondering van de groep jongeren was de belangstelling voor deze gesprekken overweldigend. De Dorpsraad Oostrum gaat alle suggesties en ideeën verwerken in voorstellen en aanbevelingen. Om er zeker van te zijn dat deze voorstellen kunnen rekenen op voldoende draagvlak, wordt nog een enquête gehouden. De uitslag van de enquête is voor de dorpsraad bepalend of het voorstel wordt opgenomen of welk gewicht aan het voorstel kan worden toegekend. De dorpsraad heeft de gemeente, de woningstichting, de zorginstellingen en andere organisaties ook betrokken bij de gesprekken met de verschillende groepen. De VKKL heeft in Oostrum onder andere de rol van onafhankelijke gespreksleiding ingevuld.

Vereniging Kleine Kernen Limburg

Van de bestuurstafel VKKL...

Algemene leden- vergadering 2005 is op 19 oktober

De VKKL houdt haar algemene ledenvergadering 2005 op 19 oktober. Het jaarverslag en de agenda zullen medio september naar alle leden worden toegezonden. In ieder geval zal dan gesproken worden over de continuïteit van de VKKL. Het huidige activiteitenprogramma wordt gefinancierd op basis van projectsubsidies van de Provincie Limburg en Leader+ die in 2006 aflopen.

Naast het jaarverslag en overige verenigingszaken zal een thema aan de orde gesteld worden. Deze jaarvergadering zal in samenwerking met Rabobank (conferenties "Dichtbij de Kern") ingaan op de vraag wat de steeds ouder wordende bevolking in de Limburgse dorpen betekent voor de verschillende aspecten van leefbaarheid.

Initiatiefgroepen Dorpsraden vra- gen steun van VKKL

In deze uitgave van de Kleine Kernenkrant worden diverse initiatieven voor oprichting van dorpsraden belicht. Bestuursleden van de VKKL zijn voortdurend op pad om initiatiefgroepen bij te staan met informatie en advies. De vragen van beginnende dorpsraden zijn veelzijdig:

- Hoe organiseer je een dorpsraad, hoe zorg je dat een dorpsraad representatief is?
- Hoe onderhoud je het contact met de achterban?

- Hoe bereik je draagvlak voor de actiepunten van de dorpsraad?
- Hoe krijg je zicht op de wensen en behoeften van dorpsbewoners?
- Welke taken pak je als dorpsraad op en welke niet?
- Hoe regel je de afspraken met de gemeente?
- Hoe onderhoud je de communicatie met de gemeente en andere instanties?
- Is een rechtspersoonlijkheid noodzakelijk en zo ja, welke?
- Zijn er voorbeeldstatuten?

Op basis van ervaringen van bestaande dorpsraden en met behulp van de gegevens uit andere provincies probeert de VKKL antwoorden te geven die aansluiten op de specifieke situatie van het betreffende dorp. Een van de praktische problemen waar initiatiefgroepen tegenaan lopen zijn de startkosten voordat je erkenning hebt van de achterban en de gemeente. De VKKL heeft de gemeenten in Limburg gevraagd om initiatiefgroepen een startsubsidie te geven voor de aanloopkosten. Deze kosten bestaan hoofdzakelijk uit het huren van vergaderruimte en het drukken van uitnodigingen en eventuele vragenlijsten.

Website VKKL

De VKKL wil tijdens de dorpendag haar website officieel in de lucht brengen die ontworpen is door Lon Bouweriks, student van de Gildeopleidingen Venray. De website start bescheiden met gegevens over de VKKL en zal in de loop der tijd uitgebreid worden met achtergrondinformatie en verwijzingen naar publicaties en andere organisaties. De domeinnaam wordt www.vkkl.nl